

Ooper ja keha

Estonia teatris tuleb enne uut aastat lavale Kirke ja Maarja Kangro ooper "Süda". Kasu-ahne doktor teeb rikkale vürstile südame-siirdamisoperatsiooni, rebides selle välja vaese postiljoni kehast. Lavastajaks on Neeme Kuningas. Üht peaosalist, kerge-meelset doktori naist kehastab Pirjo Levandi.

“**I**gas naises on natuke flirtijat. Minu kangelanna on väga naiselik naine. Muidugi, ta läheb üle piiri. Kuid sellist tegelast on hea mängida. Üdini positiivsel tegelasel on raske publiku sümpaatiat võita. Doktori naises on seksapilli, sarmi ja kelmikust. Arvan, et ka minul on need jooned olemas. Nagu ütleb ooperi tegelane Postimees: "Doktori naine on üsna kobe tükk."

Lavastaja on hoiatanud, et "Südames" tuleb laulda igas asendis. Kergemeelsel naistegelasel tuleb seda võib-olla teha ka voodis pikali olles. Lauljatele on see kahtlemata väljakutse, sest Pirjo Levandi sõnul on igal lauljal oma lemmikasend, kuidas hääli paremini välja tuleb.

Mõni kummardub veidi ettepoole, mõni laseb põlve lõnksu jne. Placido Domingo näiteks laulab alati ühele jalale toetudes, teab Pirjo.

Ihu

Ooperilauljad on enamasti harjunud turvalise pitsidest, satsidest, seelikutest ja puhvripükstest kestaga oma keha ümber. "Riideid on ooperis tavaliselt rohkem, kui

jõuad kanda. Näiteks "Don Giovanni" donna Elviral on korraga kolm alusseelikut!" tähendab ooperistaar. Lauljate tihedal katmisel riietega on muu hulgas ka ooperilaulu köögipoole varjamise eesmärk. Oope-

MATTI HISI FOTOD

riitul nõuab külje- ja seljalihaste tugevat tööd, mis aga romantilise mulje ara võib rikkuda.

Kuid vastavalt kostüümikunstniku plaanidele tuleb Pirjol seekord ühes stseenis lavale ilmuda napis rõivastuses: korsetis ja noor-saabastes. See oleks staaril teine kord säärastes kehakatetes lavale minna. Ta tunnistab, et harjunud ta sellele ei ole. Esimest korda käis ta sukatrippide vael laulmas ühes "Ooperiparaadi" etenduses. Siis

olevat kull publiku seast kahin läbi käinud. Ta ise habenes ka veidi. "Praegu ma enam nii tuge ei ole," ütleb laulja. Pirjo Levandi teab, et maailmalavadel on Salome osa lauldud ka palja ülakehaga. Eestis sellist eksperimenti siiski nii pea oodata ei ole.

Kopsud

Kui mõtiskleda, kuidas ja kust see hääli ikkagi tuleb, siis selgub, et laulmine on palju rohkem kehaline tegevus, kui me saalis punasel samettoolil naudiskledes aimata oskame. Stampne kujutlus on, et ooperilaulja oma hääle parandamiseks tooreid mune neelab.

Pirjo Levandi ütleb, et ooperiartist peaks hoopis käima ujumas ja suusatamas. See annab korrapärase hingamise ja teeb kopsud lahti. Ujumine on parim, sest suusatamisel on oht külma õhku neelata.

Magada tuleb korralikult ja "Õllepruulijat" laulda ei tohi. Pidudel kaasa laulmast ei hoidu Pirjo seega mitte sellepärast, et uhke on. Ta hoiab oma instrumenti. Suvaliste meloodiate kaasäümisemine mõjub töövahendile kahjulikult, lisaks sellele on hääli tihti tööst väsinud. Vabal ajal lauljana ilmaasjata suud lahti ei tee.

Süda

Ooperi teema juurde tagasi tulles. Lavastaja Neeme Kuningas ütleb, et süda on organ, aga mitte ainult. Süda on ka kujund, millega seostuvad sellised mõisted nagu südametunnistus ja armastus. Ooper on hoiatav lugu sellest, mis siis juhtub, kui inimesed unustavad südame tähtsuse oma elus. Ooper lõpeb kuhja elutute kehade-ga. Mis on küll sünye, aga peaks vaatajat tõsiselt mõtlema panema südametuse üle.

Aime Hansen

Süda

Muusikeline juht ja dirigent
Paul Mägi
Lavastaja
Neeme Kuningas
Kunstnik
Airi Eras

Esietendus 26. novembril 1999
Etendused 27. ja 28. novembril

ESTONIA
RAHVUSOOPER

Konsultant Mustamäe Haiga

26.-28. nov etendused toimuvad uue muusika festivali
NYYP'99 raames, koostöös Eesti Kontserdiga.